

Garveriet

Skylt: nej. Ligger på fastighet: Koordinater: N 6336984 / E 419023

Under Hamra Knutsgård. Var bebott åren 1864-1935.

1864-65:

Hit flyttade den 3/11 1864 från Ljungsarp i Älvsborgs län:

Ägaren och fabrikören, garvaren Gustaf O Sjögren f. 24/2 1825 Tannåker. Gift den 12/2 1853.
H. Maria Charlotta Moberg f. ¼ 1831 Byarum.
d. Charlotta Georgina Kristina f. 9/1 1854 Ljungsarp, Älvsborgs län.
d. Tekla Konstantia f. 23/9 1856 Ljungsarp, Älvsborgs län.
s. Charles Emil f. 8/7 1859 Ljungsarp, Älvsborgs län. Död den 12/5 1866, av scharlakansfeber.
s. Nils Mauritz f. 2/9 1862 Ljungsarp, Älvsborgs län.

Hela familjen Sjögren hade inflyttningsnummer 13.

Ägaren Änkan Anna Christina Moberg f. 3/2 1797 Jönköping. Änka 1844. Flyttade hit från Ljungsarp den 3/11 1864. Infl. Nr 13.
Pigan Christina Carlsdotter f. 9/9 1843
Johan Cederwall f. 23/6 1876 Dahlstorp, Älvsborgs län. Flyttade hit från Ljungsarp den 3/11 1864. Inflyttningsnummer 12. Han flyttar till Öreryd den 24/10 1865.
Pigan Helena Gustava Gustafsdotter f. 23/6 1837 Bredaryd. Flyttar hit från Hamra Håkansgård den 3/11 1864. Hon flyttar tillbaka till Hamra Håkansgård den 24/11 1865.

1866-85:

Ägaren Änkan Christina Moberg f. 3/2 1797 Jönköping. Änkan 1844. Död den 7/12 1875, vid en ålder på 78 år, 10 månader och 4 dagar, av vattusot.

Ägaren och fabrikören, garvaren Gustaf O Sjögren f. 24/2 1825 Tannåker. Gift den 12/2 1853.
H. Maria Charlotta Moberg f. ¼ 1831 Byarum.
d. Charlotta Georgina Kristina f. 9/1 1854 Ljungsarp, Älvsborgs län.
d. Tekla Konstantia f. 23/9 1856 Ljungsarp, Älvsborgs län.
s. Nils Mauritz f. 2/9 1862 Ljungsarp, Älvsborgs län.
d. Signe Gerda Maria f. 23/5 1877 Hamra Knutsgård, Bredaryds sn.

Garvarigesällen, Johan Wilhelm Andersson f. ¼ 1848 Malmöhus län. Flyttade hit från Gudmundstorp i Malmöhuslän den 11/12 1874. Han flyttar till Reftele den 29/9 1876.

Johan Wilhelm Andersson not: Hinderslöshet till äktenskap, emellan 13/5 1870 – 11/12 1874 under vilken tid hann ingenstans varit skriven, ej attesterad. Född i Lund den 1 April 1848, anföres hos pastorsembetet i Bredaryd under adressen Jönköping inom tre månader efter det denna annons första gången blivit införd i post och inrikes tidningar. Något äktenskap blev under tiden här ej anmält. Betyg den 21 juli 1876. Viktor Norlen vice pastor.

Dottern Charlotta Georgina Kristina flyttade till Reftele den 17/10 1878, flyttar tillbaka hit den 27/10 1879 från Reftele. Charlotta Georgina Kristina flyttar till Amerika den 8/9 1882, utflyttningsnummer 29.

Dottern Tekla Konstantia flyttar den 21/11 1884, utflyttningsnummer 67, 1885.

Sonen Nils Mauritz är volontär åt Jönköpings regemente.

Den övriga familjen flyttar 1885 till den avsöndrade lägenheten Björkkullen under Hamra Mellangård

1885-90:

Hit flyttar en ny familj från Båraryd den 10/10 1885.

Garvaren, Johan Alfred Björkman f. 6/1 1855 Ullasjö, Älvsborgs län. Gift den 24/3 1882.

H. Britta Lovisa Lorensdotter f. 26/4 1848 Svenljunga, Älvsborgs län.

s. Lorens Konrad f. 14/2 1883 Båraryd.

s. John Mauritz f. ¼ 1884 Båraryd.

s. Fritz Adolf f. 6/11 1885 Bredaryd.

s. Karl Hartvig f. 16/3 1888 Bredaryd.

d. Ellen Hildur f. 21/1 1891 Bredaryd.

Pigan Mathilda Lindros f. 28/8 1871 Asarum, Blekinge. Flyttade hit från Tofvaryd den 13/10 1887.

Emigrerar till Amerika den 8/3 1890.

1891-99:

Ägs av fröknarna Emma och Anna Johannesson i Ölme stad. Arrenderas av hustru Britta Lovisa Lorensdotter.

Garvaren, Johan Alfred Björkman f. 6/1 1855 Ullasjö, Älvsborgs län. Gift den 24/3 1882.

H. Britta Lovisa Lorensdotter f. 26/4 1848 Svenljunga, Älvsborgs län.

s. Lorens Konrad f. 14/2 1883 Båraryd. Död den 30/3 1893, av difteri.

s. Johan Mauritz f. ¼ 1884 Båraryd. Död den 11/3 1893, av difteri.

s. Fritz Adolf f. 6/11 1885 Bredaryd. Död den 19/3 1893, av difteri.

s. Karl Hartvig f. 16/3 1888 Bredaryd. Död den 11/3 1893, av difteri.

d. Ellen Hildur f. 21/1 1891 Bredaryd. Död den 8/2 1891, endast 17 dagar gammal

Garvaren Johan Alfred värnpliktig No 21 45/1878.

Frans Oskar Björkman f. 19/7 1860 Ullasjö, Älvsborgs län. Gift den 28/12 1897.

H. Anna Persson f. 19/11 1863 Södra Unnaryd.

Frans Oskar Björkman flyttade hit från storkyrksförsamlingen i Stockholm den 28/1 1896. Han var en f d volontär vid Älvsborgs regemente. Lysningssedel den 27/11 1897.

Hans hustru Anna flyttade hit den 17/10 1898. Hon var småskollärarinna.

Paret flyttar till Södra Unnaryd den 27/10 1898.

1900-27:

Garvaren, Johan Alfred Björkman f. 6/1 1855 Ullasjö, Älvsborgs län. Gift den 24/3 1882.

H. Britta Lovisa Lorensdotter f. 26/4 1848 Svenljunga, Älvsborgs län.

12/10 1900 flyttar det in en flicka som paret får vårdnaden om:

Signe Carola Karlsson f. 20/2 1900. Hon flyttar till Stockholm den 11/9 1915.

1927-35:

Ägare är från och med 1927 E. G. K. Andreasson i Knutsgård.

Boende:

Garvaren, Johan Alfred Björkman f. 6/1 1855 Ullasjö, Älvsborgs län. Gift den 24/3 1882.

H. Britta Lovisa Lorensdotter f. 26/4 1848 Svenljunga, Älvsborgs län. Avled den 20/1 1935.

Johan Alfred Björkman flyttar efter hustruns bortgång 1935 till Hamra Lunnagård.

Därefter finns ingen boende på garveriet.

Sammanställt av Monica Johansson.

Foto från Bredaryds kyrkogård, (2017).

Ni kan läsa lite mer om Garveriet här:

<http://hamra-bygdegard.se/hamrashistoria/foretag-forr-i-tiden/garveriet-i-hamra.pdf>

Torpvandring i Hamra med omnejd- av Kerstin Rybeck

Ägare till Garveriet i Hamra var J A Björkman. Han titulerade sig själv för fabrikör. Hustrun hette Lovisa. Familjen flyttade in i Hamra någon gång under 1870-talet. De kom från Kind i Västergötland.

I familjen föddes fem barn, fyra pojkar och en flicka. Flickan föddes 1891 och avled vid födseln. Så kom då den för familjen ödesdigra våren 1893. En difteriepidemi skördade alla fyra pojkarnas liv under loppet av endast ca tre veckor. John 9 år, och Hartvig, 5 år, avled båda den 11 mars. Fritz, 8 år avled den 19 mars, och Konrad 10 år avled den 30 mars.

Barnen ligger alla begravda i samma grav på Bredaryds kyrkogård. Föräldrarna levde till 1930-talet. Efter barnens död tog de hand om ett så kallat barnhemsbarn från Stockholm, en flicka vid namn Signe. Den svåra tragedin, marsvåren 1893, satte för alltid sina spår hos dem.

Foto från Bredaryds kyrkogård, (2017).

Notering:

Alf Johansson, Bredaryd berättade 1999 om Garveriet. När det gjordes en inventering av vad som fanns i Bredaryds kyrka på 1950-talet, hittades vita träkors för barnen i Garveriet liggande uppe under höger taksida på Bredaryds kyrka. De ställdes senare i kyrktornet. Posten kom till Garveriet. Alla i byn fick gå dit och hämta sin post.

Källor:

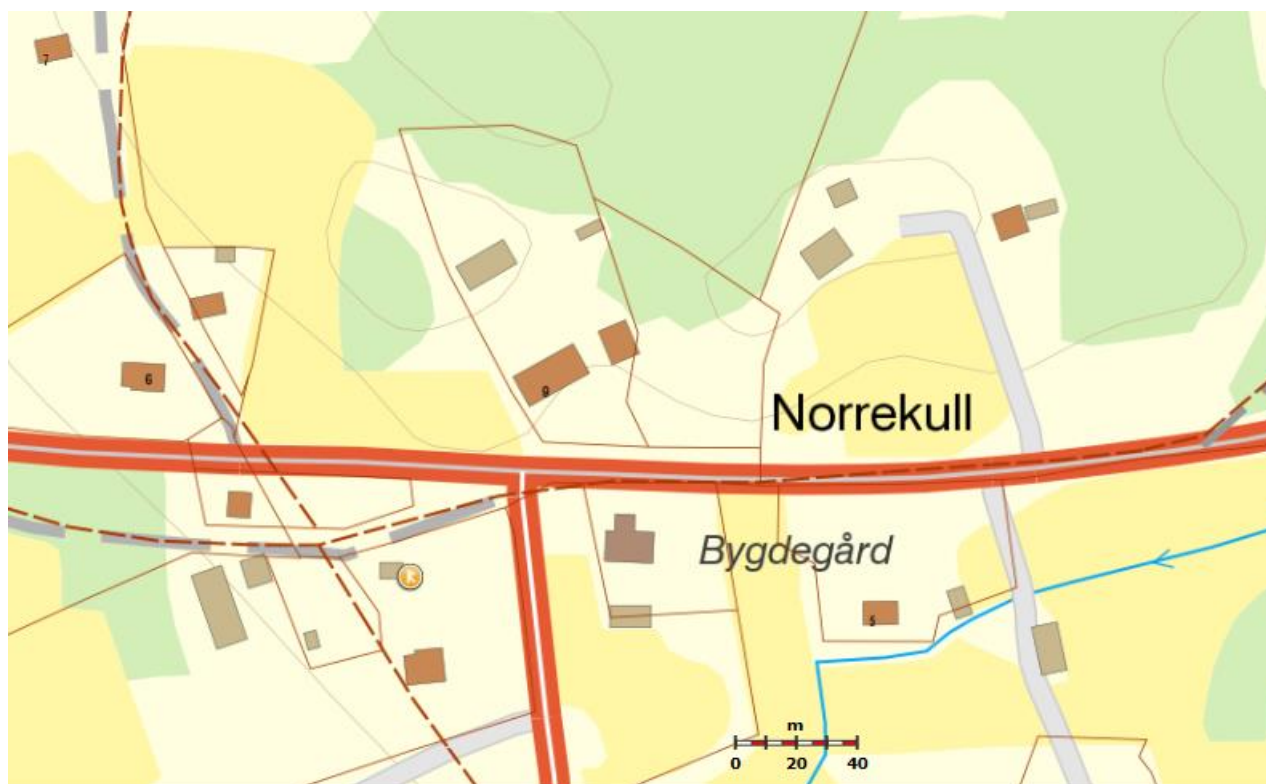
Kyrkböckerna – husförhörlängder, födda, vigda och döda.

Tryckta källor:

En bok om Bredaryd- Gerda Rydell, sidan 167.
Bredaryd – från vattenhjul till datorer, sidan 145.

Övriga källor:

Torpvandring i Hamra med omnejd- av Kerstin Rybeck.
Alf Johansson, Bredaryd, berättade 1999.

Här låg Garveriet enligt Holger Rybeck f. 1912, Hamra Knutsgård.

Riksantikvarieämbetet Fornsök, RAÄ nr Bredaryd 150:1:

<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?tab=3&page=1&objektid=10057301500001>